

V/ PŘEKLÁDÁNÍ DIVADELNÍCH HER

Divadelní dialog je promluva, zvláštní případ řeči mluvené, a proto má funkční vztah a) k obecné normě mluveného jazyka, tj. hovorové češtině, b) k posluchači (adresátovi), tj. k ostatním postavám na scéně a k hledišti, c) k mluvčím, tj. k dramatické postavě.

Ve vztahu k hovorové češtině jde po stránce dikční o mluvnost, po stránce stylistické o jevištní stylizaci jazyka.

Ve vztahu k posluchači se uplatňuje volní zaměření repliky (dialog je slovní jednání) a mnohost adresátů (replika je vnímána, a někdy odlišně interpretována, ostatními postavami na scéně a hledištím).

Ve vztahu k mluvčímu jde o to, že replika nejen pojmenovává předměty, vlastnosti a děje, o nichž postava mluví, ale současně charakterizuje postavu samu: podle toho, jak vypovídá o objektech, vypovídá současně sama o sobě.

I. MLUVNOST A SROZUMITELNOST

Divadelní dialog je text mluvený, určený k přednesu a poslechu. Na nejelementárnější, zvukové rovině z toho plyne nevhodnost hláskových spojení těžce vyslovitelných a snadno přeslechnutelných.

V Eisnerově překladu Kleistova Rozbitého džbánu je řada obtížných a nelibozvučných míst, jako „Evo, ne Rupa to?“, nebo verše